

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC BÖGYEI

Alapította: DR. BOROS GYÖRGY.

Uj évi imádság.

Itt vagyunk Atyánk, a megszentelt hajlékban, hogy fiszta szívvel imádjunk és magasztaljunk téged. Itt vagyunk az új esztendő első óráiban, hogy részesüljünk bőséges áldásaidban és mint igaz gyermekeid a te áldásoddal indulhassunk el a bizonytalan és láthatatlan jövővendőség elébe. Oh Istenünk, ha mindnyájan itt lehetnénk, akik egy anyaszentegyház kebelébe tartozunk, ha mindnyájan egyek volnánk érületben és gondolatban, akik együtt imádkozunk: mennyivel szárnyalóbb és hathatósabb volna imádkozásunk. Sokan vannak egy anyaszentegyház kebelében távol e szent helytől, egyebütt keresve az élet boldogságát. Oh emeld föl sziveinket, lelkeinket, hogy ott fön a magasságban, ahol tér és idő eltűnnek, fiszta szívben együtt imádkozunk s a fiszta szív hatalmával együtt láthassuk meg az orcádat.

Kapcsolj össze minket, oh szent Atyánk a szeretet végtelen érintésével, amely meglegedést és kölcsönös erőt ad; hogy Tebenned egymásban örömet, boldogságot találhassunk s örömmel és fiszta őszinteséggel kívánjuk egymásnak a boldog új esztendőt.

Nemcsak magunkért, akik itt vagyunk, hanem minden felebarátunkért is imádkozunk. Különösen pedig a szegényekért és szükölködőkért, a szenvedőkért és a vesztesekért. Oh mutasd meg, hogy mindnyájan egy Atyának vagyunk gyermekei s a Te szent lelkednek áldásaiban minden igaz lélek részesül.

Imánkba foglaljuk mindazokat az egyházakat, melyek a békesség és embertestvériség szent eszméinek megvalósulásáért munkálkodnak.

Isten, addj egy békés, termékeny, áldott új esztendőt!

Ámen.

E. E. H.

1 - 1937.

U. P.

A főpásztor uj évi köszöntése összes anya-, társ-, leányegyházközségben és szorványban levő kedves hiveinek.

És most atyámfiai ajánlak titeket az Istennek és az ő kegyelmessége igéjének, aki felépíthet és adhat nektek örökséget minden megszenteltek közt. (Csel. 20 : 32.)

Uj nap fényle reánk annyi veszélyek után. Uj hit kél lelkünkben minden uj esztendő virradatán. Uj szivet és uj lelket növel keblünkben minden uj esztendő hajnalhasadása. És boldogok leszünk. Erre biztat a jó Jézus áldó tanítása, mert: „Boldogok, akik sirnak, mert ők megvigasztaltatnak. Boldogok, akiknek szívök tiszta, mert ők az Istent meglátják. Boldogok, akik háboruságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa. Boldogok a békességre törekedők, mert ők az Isten fiainak mondatnak.“

Akartok-e boldogok lenni kedves unitárius atyámfiai? Ha igen, cseréljetek uj szivet, uj elmét. Valamint a termő fa uj rügyet növel s abból tavasz közeledtével uj levelet és uj virágot termel, éppen ugy kell megújítunk szívünk reménykedő érzéseit és lelkünk gondolatait.

Hadd hulljon le életünk fájáról a hervadó harag, a győrtő bánat, a busító emlék. Tisztuljunk meg hitben és érzésben s mint igaz testvérek az Urban, legyünk egy test és egy lélek. A szeretet olvaszon össze mindnyájunkat, mert akkor bizonytal öröme telik bennünk Istennek, ki maga a főkéletes szeretet.

Vallásunk a szeretet vallása, mert azt a Jézustól örököltük. Arról ismernek meg, hogy az én tanítványaim vagytok, hogy egymást szeretitek. Arról ismerjenek meg, hogy jó unitáriusok vagytok, hogy a főpásztor szavára hallgattok, intéseit követitek. Azzal teszitek boldoggá az ősz főpásztort, ha őszinte hittel és buzgósággal vagytok és maradtok jó unitáriusok.

Ugy áld és ugy szentel meg titeket az égi Atya és ad néktek örökséget a szentek között.

Ézért imádkozik a titeket egyenként és összesen atyai szeretettel szerető főpásztor.

Cluj, 1937. január 1.

Dr. Boros György,
püspök.

.....

Egy nyolcvanhétéves lelkészünk karácsonyi ajándéka egyházának. Bensőséges ünnepe volt a városunkkal szomszédos Chidea község unitárius hiveinknek. Karácsony első napján az egyház templomi ünnepély keretében vette át nyugalmazott lelkészének, Fülöp Mózesnek és nejének, Biró Bertának karácsonyi ajándékát, egy uj, értékes harmóniumot. A hivek a harmóniumot nagy örömmel fogadták, annál is inkább, mivel már a háboru óta semmiféle hangszer nem volt templomukban. Fülöp Mózes hatvankét évig volt Chidea unitáriusainak szeretett papja és most ezzel az egyházának ajándékozott harmóniummal is emléket emelt hosszú szolgálati idejének. Itt emlíjtük meg, hogy Fülöp Mózes a főtanácsról való elmaradását azzal igazolta, hogy 500 lelt adományozott egyetememes egyházi célokra.

Az új év tanácsa.

A gyorszárnyu idő újra elhozta számunkra az új esztendőt. Ez az időszak nemcsak arra való, hogy elmélkedjünk, — a tisztán elmélkedés csak renyhe lelkek sajátossága — hanem legfőképpen arra, hogy komoly elhatározással tervet készítsünk a jövőre. Édes dolog, kellemes lelki élmény a multa visszagondolni, mert a Mindenható úgy alkotta meg az emberi lelket, hogy a multból nem a fájdalom, hanem csak a *fájdalom emléke* marad meg a szívünkben. Örömeink, sikereink pedig teljes mértékben emlékünkből maradnak, sőt megszépülnek, megnagyobbodnak.

A mult tehát életünk céljainak igazi utmutatója. Az új év hártármesgyéjén megtudjuk állapítani a mult évi sikereinknek és sikertelenségeink igazi okát és e megállapítás birtokában módunkban áll a jövő helyes tervének, munkaprogramjának megállapítása.

A Dávid Ferenc Egylet is komoly elhatározással lépik át a jövő esztendőbe, mint ahogy komoly volt az elmúlt félszázad alatt minden lépése, minden munkája és törekvése. Valami egészen „ujat“ sem akarhat, mert ezen téren csakugyan áll az, hogy semmi új sincsen a nap alatt. Az egylet az elmúlt ötven esztendő alatt a munkásságnak olyan széles skáláját teljesítette, hogy amennyiben nem akarunk szerfelett újságszeretők lenni, mint ahogy az ellenséges történeírók Dávid Ferencet feltüntették, lényegében újat nem adhatunk. Azonban, amiként semmi sem új a nap alatt, mégis semmi sem teljesen régi. Egy méltatlanul elfeledett, vagy talán csak agyonhallgatott német költő, Heine Henrik mondotta volt a szerelemről, hogy az oly régi, mint a teremés és mégis mindig új marad. Minden eszme, amely a lélek szerelméből született, akármilyen régi, minden új embernél, minden lélekben újjászületik. Azok a nagy és örök igazságok, amelyek Dávid Ferenc életéből, küzdelmeiből, sikereiből és bukásából, halhatatlan könyveiből és a devai vár megszentelt börtönéből hangzanak el a világ számára, mind méltók arra, hogy velük foglalkozunk. Ámde, aki mindent tudni, mindent ismerni akar egyszerre, abba a szerencsétlenségbe juthat, hogy nem tudja megragadni a dolog lényegét. Mi pedig azt szeretnők munkásságunk legfőbb céljának kitűzni, ami a vallás lényegéhez, hogy úgy mondjuk: a vallás szívéhez vezet s ezzel föl szeretnők ébreszteni hittestvéreink lelkében a bensőséges unitárius *öntudatot*. Jól tudjuk, hogy egyáltalán nem új dolog. A cikksorozat, amelynek címe ez volt: *Tizenkét cikk az unitárizmusról*, s amelyet a legjelesebb unitáriusok írtak volt, szintén ebben az eszme körben mozgott. Azonban változtak az idők s az emberek. Ma mi sem vagyunk teljesen azok, akik akkor voltunk. Minden új emberréteg mélyebben kell, hogy hálóját benyujtsa az eszme tengerébe, gazdagabb eredménnyel kell halásznia, mint az elődök tették. Ha ez nem így volna, a haladás gondolata nem volna egyéb üres beszédnél.

Vessük tehát hálónkat a mélybe. Keressük meg szent vallásunknak igazi értékeit, igazi mélységeit s tegyük azokat ismertté, öntudatosá hittestvéreink körében. Ha ezt tesszük, lelkünk legbensőbb

vágyának engedelmeskedünk s úgy hisszük, igazán helyes és méltó feladatot tűzünk ki.

Erre a munkára hívjuk fel hittestvéreinket, tagtársainkat főképpen pedig munkatársainkat.

Benczédi P.

Uj esztendei szokások.

A kereszténység elterjedése óta uj esztendő karácsony első napja utáni 8-ik napban nyert állandó megállapítást és nemcsak polgári, hanem egyuttal egyházi ünneppé is lőn. Az egyházi jelleg azonban nem küszöbölte ki azokat a régi szokásokat, melyek még a pogány világból maradtak. Ilyen régi kedves szokás, amely még a régi rómaiaktól ered, az ajándékozás és egymásnak szives üdvözlete. Amint Brassai Sámuel a Vasárnapi Ujság 1843-ik évfolyamában megírta, az ujévi jókívánságok és ajándékok a hajdani rómaiaknál egy szivet illető alkalomnak köszönik eredetüket, midőn egymás ellen bősziült két nép egyszerre elfeledkezve ellenségeskedéséről egymásnak kezét nyujta s barátilag egy város falai közé költöztek. Szóval az uj évi szertartások behozatalát Rómában Romulus és Tatiusz királyoknak tulajdonították.

A kliensek (a pártfogoltak) patronusaiknak (a pártfogóiknak) aranyozott fűgét és főrökszilvát küldtek egy drb pénzzel, amely az istenek szobrának vásárlására volt szánva. Később, midőn a köztársaságot császárság váltotta föl, a császároknak szoktak uj évi ajándékokkal kedveskedni az alattvalók. Claudius császár ezt a szokást eltiltotta, de később ujából életbelépett a keresztény császárok alatt, ámbár a papság az ajándék átadásánál gyakorolt pogányszertartások miatt gyakran tiltakozott.

A keltáknál az volt a szokás, hogy az Istenségnek szentelt erdőből a szentté avatott fagyöngyágot a népnek ajándékol osztoztatták.

A középkorban általános divattá lett az ajándékozás. A fejedelmek a főrendeknek, ezek a fejedelmeknek, a férj a feleségének, szülők gyermekeinek, gazdák cselédeknek szoktak ilyen ajándékot osztogatni. Sőt példák vannak, hogy ezek a fejedelmi jövedelmeknek nem éppen megvetendő részét alkották, sőt némely fejedelmek ki is csikarták azt alattvalóiktól. VIII. Henrik angol király idejében egy ereszény volt a fejedelemnek benyujtandó ajándék a főrendek részéről. Ugyanezen angol király leányának, Erzsébetnek öltözködési és pipere költsége a főurak és püspökök évi ajándékából telt ki. Az ajándékozók figyelme azonban nemcsak a királyokra szorítkozott, hanem kiterjedt a ők kedvenceikre is.

Egy vidám történet is maradt fenn az angol udvarból. Egy udvari bolond egy előkelő embert felköszöntött és 20 drb aranyat kapott ezért. A tréfamester föbbre vágyott s a markában rázogatva az aranyat azt mondotta, hogy „igen könyűek“. „Hadd lássam,“ felelt az ajándékozó, „mert van egy köztök, amelytől nem szivesen válok meg.“ A bolond visszaadta, azt hívén, hogy többet kap, de a másik csendesen a zsebébe tevő s mondá: „Csak egyszer adtam pénzt bo-

londnak kezébe, akinek nem volt annyi esze, hogy megtartsa.“ Morus Tamásról, Anglia főkcancellárjáról van följegyezve a következő tanulságos eset. A főkcancellár, aki a legfelsőbb törvényszékeknek elnöke volt egy főrangú hölgy ügyében egy ur ellen kedvező ítéletet hozott; nyertes asszonyság a következő új évben egy pár keztyűt vitt Morus Tamásnak ajándékba, amelyben 40 arany rejtett. „Üdvariasság ellen vétetnék — monda Morus Tamás — ha egy uriaszony ajándékát elmellőzném; a keztyűt tehát elfogadom, de a béllését tessék más valahová fordítani.“ Nemcsak Angliában, hanem a világ minden részében kifejlődött jókívánságnak és az egymásiránt való kedveskedésnek valamely formája. Párisban például valósággal művészetté vált az ily ajándékozási hajlam.

Ujabb időben Európában az ajándékozás szelleme új évtől visszazáll a karácsonyfa körébe s egy igazi benső, családi ünneppé vált. Új év számára pedig megmaradtak az üdvözetek, jókívánságok és a jövőre készített tervekről való nyilatkozatok. Országok, egyesületek, pártok, egyházak emberei vezérök elébe járulnak s vezérük előtt jókívánságaiknak, bizalmuknak adnak kifejezést. A vezérek pedig bizonyos mértékig programot is adnak. A jövőbe vetett reménnyel s jó kívánsággal indul el minden jóézésű ember a jövő bizonytalanságai elé. Adja az Isten, hogy az a sok jó kívánság, melyet 1937 elején kifejezésre juttatunk, csakugyan valóra váljon s érhessünk egy áldott, boldog esztendő.

IMÁDSÁG.

Oh, Ur Isten, én könyörögve kérlek,
Akard, hogy élet-utam békés legyen.
Nem azért, mintha én megérdemelném,
De a Te kegyelmed nagy és végtelen.

Oh, adj egészséget kicsiny családomnak,
S engeddd, hogy gyermekim szépen fejlődjenek
S egy nagyon szerény kis szerencsét is kérek,
Hogy mit elvesztettünk, visszajöjjenek...

Tudom Uram, hogy bármiként szeretném
Életem derüesebb úgy sem lehet...
Csak ha Te akarod Felséges Atyám,
Dicsértessék a Te áldott szent neved...

Nem kívánok én semmi, semmi lenni,
Csak Te-rád nézek Uram szüntelen,
S miként Jákóbból Izraelt teremtél,
Ugy áldj meg engem, édes Istenem...

S. SILLAY ERZSÉBET,

Gál Miklós.
(1856—1936.)

A régi papi gárdának Gál Miklósban egyik igazi értékes tagját ragadta el közülünk f. év december hó 16-án a kérelhetetlen halál. Papi családból származott. Atyja, Gál Lajos, plaesti unitárius lelkész volt, akit ma is úgy emlegetnek, mint egy tevékeny egyházépítő munkást, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben, aki vallás-erkölcsi téren pazar bőkezűséggel sztozogatta a szellemi javakat, anyagi téren pedig lerakta a vagyonosodás alapját, mert mint ma is mondják: „minden krajcárból kettőt csinált.” Miklós fia is pap lett s örökölte atyjának e szép tulajdonságait. Mint tanuló, a legjobbak közé tartozott. A gimnázium elvégzése után, követve hajlamát, a papi pályára lépett. A papi diploma elnyerése után az 1878—79—1880—81-ig terjedő tanévekben az I. G. Ducai gimnáziumban az iskolafőnöki tiszteletet töltötte be s tanította a 3. elemi osztályt és az I—III. gimnázium osztályban a latin nyelvet. 1881-ben a londoni Manchester New College tanulója lett, ahol két évet töltött. Hazajöve rimetea-i lelkész lett. Innen Budapestre, ahonnan Coltesti-re jött lelkésznek. Nyugalomba 1920-ban ment. Előbb Vácon telepedett le s később Budapestre költözött, ahol az egyházközségnek lelkiismeretes pénztárnoka volt.

Mint pap, nem tartozott az ugynevezett nagy szónokok közé, de beszédei mindig a kor színvonalán állottak, nyelvezetük választékos, tartalmuk értékes volt.

Nagy nyelvérzéssel rendelkezett. A latin és görög klasszikusokat eredetiben olvasta. A román nyelvet egy fél év alatt megtanulta.

A szerénységnek valódi mintaképe volt s talán épen ez volt az oka, hogy kiváló tehetsége nem érvényesülhetett.

Zárkózott természete miatt csak a legőszintébb barátai előtt tett nagy óvatossággal egy-egy homályos nyilatkozatot.

A vallásos eszmék terén a lassu, de biztos haladásnak volt barátja. Nem akart minden áron ujítani, mint napjainkban akarnak sokan, mert a régiben s azt, a mi jó, megbecsülte és tiszteletben tartotta.

Az aireşvidéki lelkészkörnek elnöke volt s ezen tartott megnyitó beszédeiben tárta fel elméjének és lelkének ragyogó szépségét és nagy értékét. E szűkebb körben — mondotta e sorok írójának — találta jól magát.

Én a tanítványi hála és baráti szeretet őszinteségével és melegségével őrzöm emlékét.

Kovács Imre, nyug. lelkész.

Puksa Endre kitüntetése. Egyházunk Jóságfelügyelőségének volt elnöke, a Földmivvelésügyi Minisztérium Erdészeti Főosztályába való beosztással megbízást kapott az összes állami fűrészek központi ellenőrzésére, a most ujonnan megszervezett állás betöltésére. Örömmel értesítjük olvasóink taborát a szaktudás és becsületes munka elismeréséről és Puksa afiának ezutáni munkálkodására további sikert és Istennek áldását kívánjuk.

Amit a hegyek beszélnek.

— Két hegyóriás emelkedik a látóhatár két oldalán. Az egyik a Jungfrau, a másik a Finsteraarhorn. S ime a Jungfrau így beszél szomszédjához:

— Mi ujság odalenn? mi történik alattunk? Talán te jobban körültekinthetsz?!

Évezredek fűnnek el, — nekik csak egy pillanat. S végre a Finsteraarhorn odadörögi a választ:

— Sűrű föllegek borítják a földet. Megállj, várakozzál...

Ujabb évezredek röppennek el. Nekik csak egy perc.

— Nos és most? — kérdé ismét a Jungfrau.

— Most már tisztábban látok. Odalenn minden megváltozott. Kék tengerek, sötét erdők, egymásra halmozott kőrakások. Körös-körül mozog az élet. Azok az apró lények hemzsegnek ott lenn, akik még soha ormainkat beszennyezni nem voltak képesek.

— Az emberek?

— Igen, az emberek.

Megint ezer év telik el. Egy perc nekik.

— Hát most?

— Ugy látszik, mintha már egy kissé megfogytak volna. Odalent kitisztult a környék. Az erdők ritkábbak, a vizek keskenyebbek.

Egy újabb ezer év mulik el.

— Mit látsz most?

— A távol völgyekben még látok foltokat. Ott még mozog valami.

— Hát most? — kérdé a Jungfrau ismét egy ezredév után.

— Most már minden csendes, Akármerre nézek, minden tiszta, minden fehér... Mindenütt a mi havunk, a mi jegünk. Megdermedt az élet. Most már minden jó, mert minden csöndes.

— Csakugyan, most már minden jó. De talán már sokat is fecsegtünk, öreg. Most már alhatunk is egy keveset.

— Csakugyan ideje már. Aludjunk tehát.

S alusznak az óriás hegyek és alszik velük együtt a derült, kékes égboltozat is az örökre elnémult föld fölött.

(Költemények prózában. Turgenyeff.)

HARMONIUMOK

ORGONÁK

templomi, iskolai, énekkari és házi használatra, minden nagyságban.

új művek, orgonajavítások, átépítések.

WEGENSTEIN L. FIAI, Orgona- és Harmoniumgyár
Timişoara, III., Bul. Mihai Viteazul 30.
Alapított 1888. — Jutányos árak, ajánlat díjmentesen és kötelezettség nélkül.

TŰZHELY MELLETT

Balázs deák küldetése.

A püspök megkérdezte a rektor-professzort: nem akadna-e a kollégium legfelsőbb klassziséban jóramenendő deák, akit az examenek után külföldre lehetne küldeni a magasabb tudományok és szép mesterségek tanulására. A rektor-professzor mindjárt megnevezett egy ifjút.

— Főtisztelendő atyám, én legméltóbbnak tartanám a külföldi utra Kőkös Balázst, aki az idén bucsuzik ki iskolánkból — mondotta. — Balázs deákot kitünő elmével, tudományra szomjazó, nemes, szép lélekkel áldotta meg az Isten. Jó könyv mellett talpig égeti a gyertyát, nyelveket tud, a tudományok titkaiban és a világi ismeretek utvesztőiben egyforma bizonyossággal forgolódik. Vele nem vallanak szegyént külső országok tudósai előtt . . . őt ajánlom püspök uram kegyelmébe.

A püspök maga elé rendelte Kőkös Balázst és bővebben elbeszélgetett vele.

— No jól van, édes fiam — szólt végezetül, — megnyugszom személyedben. Ha kitelik mostani esztendő, mindjárt indulni fogsz külső országra és éveket fogsz tölteni a tudományok tűzhelyeinél.

Ettől kezdve Balázs deák még nagyobb buzgalommal feküdt neki a tanulásnak. Pihenő perceiben elringatták a jövő reményei: lelki szemével látta napnyugati városok fényes épületeit, hatalmas bibliotékák kincses polcait. Dicsőség palástjában jelentek meg előtte híres tudósok alakjai. Hallotta ősi templomok csodás-zengésű harangjait és tüzesnyelvű hitszónokok szavát . . .

Boldog volt Balázs deák, nagyon boldog!

Az iskolai esztendőnek, ugymint 1693-nak végén hazlátogatott, hogy elbucsúzzék apjától, anyjától s jólegény öccsétől, Kőkös Pétertől.

— Az Ur legyen őriző pásztorod! — áldotta meg fiának külföldi utját az öreg Kőkös János.

— Kegyelmeteket is őrizze meg szomoru változásoktól! — kívánta övéinek Balázs deák bucsúzása végén.

Visszasietett a kollégiumba és utra készülődött.

A készülődés napjainak egyikén rettenetes hír érkezett a kollégiumba. Moldva felől tatárok lopóztak át a szorosokon s végigdúlták, fosztották a keleti határszél székely falvait.

Balázs deák engedelmet kért a püspöktől, hogy hazamehessen és övéinek állapotát megtekinthesse.

Öröm is, bánat is fogadta odahaza. Öröm volt, hogy öreg szüleit otthon találta, bánat volt, hogy öccsét, Pétert rabságra hurcolták a tatárok a falu népével.

Nagy jajszóval fogadták az öregek Balázs deákot: mi lesz Péterrel a pogányok bilincsen?

— Ne sirjanak, édeseim, ki fogjuk váltani Pétert a rabságból, haza fogjuk szerezni mihamarább! — biztatta meg szüleit a deák.

— Mit tehetünk mi, gyámoltalan öregek? — tördelte kezét az apa. — Vásárokat kellene járni, zálogos kötések tenni, éj=nap töre= kedni a váltságdíj összeszerzésén.

— Mindezt megcselekszem én! — Mondotta bátorító szóval Balázs deák. — Fölmegyek a püspök urhoz s engedelmet kérek, hogy külföldi utamat elhalaszthassam és Péter öcsém szabadtásán munkálkodhassam.

S indult is a deák még azon a napon a püspök színe elé.

Megkeseredett szívvvel hallgatta meg a hírt a püspök a székelyek romlásáról.

— Eredj, fiam, eredj öcséd megmentésére: Istennek tetszőbb dolgot nem művelhetnél! — biztatta maga is a deákot. — De úgy folytasd dolgaidat, hogy mihamarább visszatérhess és külföldi utadra elindulhass.

Mire hazaérkezett a falujába a deák, már megjöttek a tatárok hírtévő postái Krimiából. Faluról=falura jártak és elmondották, hogy melyik székely rab hol van bilincse verve s kiért mekkora összeget kell leróni váltságdíjban? A tétlen siralom, amely eddig ráborult a falvak megfogyatkozott népére, egyszerre szorgos igyekezetté változott. Futton=futott mindenki, hogy övéinek sarcát összeteremtse. A dultlan maradt székely székek vásárjai, kerített szász városok piacai megteltek szomorú emberekkel, akik marháikon és egyéb föllelhető javaikon posztót, bort, arany=ezüst=műveket, jóféle tallérokat és egyéb tatárnak tetsző dolgokat igyekeztek szerezni.

Kökös Balázs is kicsinálta a száz ezüst tallért, amit öccse sarcában követelt a rabtartó tatár. Maga akarta öccse dolgát elintézni: már napokat is tűzött maga elé, amikor Krimiába fog indulni. Veszedelmes út rendszerint, de most a tatár kán katonái ügyelnek azok épségére, akik sarccal sietnek agák, bégek, hodzsák zsebének biztatására.

Már ment volna Balázs deák a rabszabadtító utra, de indulása egyre haladt=maradt. A környék népe ugyanis megtudta, hogy a deák maga megy a pogány földre: nosza, nagy bucsujárás kezdődött hozzája mindenfelől. Ki pénzét bizott rája, ki hirhordozásra kérte, ki üzemetet küldött a rab atyafiának.

Végre utra kelhetett.

Pár hét múlva a deák öccse, Péter, megjött a rabságból. Egy= magában jött meg, maga Balázs deák — úgy mondotta Péter — ott maradt Krimiában, hogy fölkeresse, jegyzékbe írja és vigasztalással éltesse a rabokat.

Hosszu hetek multak, mire a deák is hazakövetkezett. De csak éppen megfordulta magát a környéken, átadta a rabok üzenetét s már indult is vissza Krimiába és újabb váltságdíjakat, újabb üzeneteket és újabb vigasztalásokat vitt a hazasíró raboknak. És ezt mivelte harmadszor is, negyedszer is Balázs deák.

Nagy hire támadt a deáknak. A rabok angyala: ezt a nevet adták neki a hálás szívé emberek és úgy várták jövését=menését, mint a szabadító szent lelket.

De hát a külföldi ut terve, hát a püspök kívánsága?

Biz az vadolóan súlyosodott a deák lelkére.

Ötödik rabmentő utja előtt végül tisztelgett a püspöknél. Bocsánatot kért a püspöktől, hogy olyan hosszu ideig nem adott hirt magáról.

— Ugy látszik, Isten más utat jelölt ki számomra, mint amit püspök atyám javasolt — mondotta. — Nekem, úgy érzem, immár nem az a küldetésem, hogy napnyugat kincseit lássam, hanem az, hogy testvéreimet, akiket a pogányok gonoszsága elszakított egymástól: lélekben összekapcsoljam, vagy egymás kebelére visszavezéreljem. Engedje meg, jóatyám, hogy mostantól fogva rabtestvéreim dolgainak szentelhessem minden földi gondomat!

A püspök lecsüggesztette ősz fejét, gondolkozott.

— Édes fiam, megértelek és világért sem akarlak letériteni a könyörületeség utjáról — mondotta végül. — De hát nem tart örökké a rabok dolga, egyszer csak vége lesz áldozatos munkádnak. Nos, akkor mégis el fogsz menni külső országokra és az önfeláldozás érdemét a tudomány dicsőségével fogod megkoronázni. Elbocsátlak, de visszavárlak édes fiam!

Megkönnyebbült a deák szíve s még serényebb buzgósággal járta ezután krimiai utjait. A tatárokat türelemre kérte, a rabok hozzá tartozóit intette, hogy siessenek a sarc lerovásával. Hiszen rettenetes sors vár azokra, akik nem váltakoznak ki a rabságból. Ember=kufárok szedik össze a szerencsétleneket és gályákra láncolják, vagy kótya=vetyén eladják őket örökös, igavonó rabszolgáknak.

Járta, mindcsak járta Balázs deák a rabmentő utat.

Esztenődök multak és egyre kevesbedett azoknak a raboknak száma, akikről jegyzéket vezetett. Ki hazatért, ki meghalt, ki rabszolgasorsra jutott időközben.

Már úgy látta Balázs deák, hogy bevégezte küldetését, nincs több menteni valója Krimióban.

Vajjon most már, annyi év multán, mire szánja életét? Elmenjen=e külső országokra, vagy megtelepedjék otthon valamelyik parochián és szerény, egyszerű szolgálja legyen az Urnak, mint annyi más deák, akiket nem áldott meg az Ur hasonló tehetséggel.

Gondolkozott a deák és amint gondolkozott: ifjonti, szép álmai ujra előzönlítették szívét. Napnyugat csodás zenésü harangjai megint feléje árasztották hívó sürgető szavukat. Igen, el fog menni külső országra és megfürdeti lelkét a tudományok szép mesterségének gyönyörűségeiben. Új tervek lángoltak fel szívében, napról=napra sebesebb lépésekkel igyekezett hazafelé Krimia ösvényein. A püspök bizonyosan örömmel fogja beváltani ígérését.

Forró nyári napon egy tatár faluba érkezett. Nagy, kerített udvarház állt a falu közepén. Künt, a kerítés mellett hosszu favályuk nyújtózkodtak, amelyekbe tiszta forrás vize csörgedezett alá a közeli dombról.

Megállott a deák s szomjuságát oltotta a csorgó vizével. Majd leheveredett a kerítés árnyékába pihenni.

Elszenderedett kissé, de csak félálomra. Egyszer valami énekfoszlány kezdett belejátszani álmába, ami a közelben sok-sok ember ajkáról szakadozott az ég felé.

Fölserkent Balázs deák és könyökére támaszkodva kezdte figyelni az éneket. Rája ismert: zsoldár volt... Magyar ének ezen az idegen égtájon!

Busan zengedezte:

Uram ellenségem
Földre nyomott engem,
Szomjuhozza véretem,
Setét barlangokba
— Mint elevent sirba —
Szorítottak engemet...

Fáradtan, szárnyszegetten szólt az ének... a dallamba is, szövegbe is hibák csuszta bele... elakadtak, küszködtek, összezavarodtak az énekesek. Fölajazott szívvel figyelt a deák a magyar zsoldárra.

Egyszer alázatos hang szakította meg figyelmét.

— Isten áldja, jó uram! — köszönt rája egy ifju legény, aki nagy korszóval lépett a csorgóhoz.

— Kik vagytok jó öcsém? — kérdezte Balázs deák nagy felindulással. — Kik énekelnek odabent a kertben.

— Rabszolgák vagyunk, uram, a Murza bég rabszolgái! — felelt a legény. — Szolgaságra hajtott székelyek!

— Miért nem váltakoztatok meg?

— A szegénység uram! — sóhajtott a legény. — Nem tudtuk a sarcot lefizetni. Murza bég vásárolt össze örökös szolgáinak... Nincsen innen többé menekvésünk!...

A deák felállt és a kerítés nyílásán benézett a kertbe.

— Olyan sokan vagytok? — kiáltott nagy megdöbbenéssel.

— Bizony, uram, éppen elegenden vagyunk az örökös kinra! — bólintott a legény.

A zsoldár újra felcsendült. Fájdalmasan vergődött a kert fái között, mint a sebzett madár éneke. Elváltozott arccal hallgatta a deák és újra meg újra benézett a nyíláson a rabok seregére.

A legény ezalatt megtöltötte korszóját a csurgó vizével.

— Isten áldja meg ifjurar! — bucsuzott a deáktól. — Boldog, aki szabadon járhat s hazájába is elmehet!

— Várj, öcsém, várj még egy percig! — kérlelte a deák a legényt. S megint a kert felé fordult s hallgatta a zsoldárt... megtört szívü magyarok énekét!...

— Uram, mennem kell! — szólt ismét a legény. — Ostorral jön utánam a tatár...

— Együtt megyünk, öcsém! — emelte föl elváltozott arcát Balázs deák. — Itt maradok közöttetek, énekelni fogok veletek és vigasztalni foglak gyászos sorsotokban.

Elindult a legény, határozott lépésekkel követte a deák.

És nemsokára új erővel zendült föl a zsoltár a kertben. Előlszárnyalt a Balázs deák hangja, utána nagy bátorsággal zengett, zengett az ének a rabok ajkán.

Gyallay Domokos.

A mediași unitárius egyházközség hívei 1936. december hó 6-án megtartották első istentiszteletüket az őszy folyamán épült új templomukban. Bende Béla lelkész lélekből fakadó hálaadó imája vezette a híveket Isten elé. Majd „Aki ráfette kezét az ekeszarvára és hátratekint, nem méltó az Istenországára“ alapige nyomán rámutatott azoknak a feladatoknak jövőt ígérő szépségére és nagyságára, melyek az első barázda meghuzása után még a hívekre várnak. Az ünnepi istentiszteleten Gvidó Béla esperes és Dr. Vajda Béla egyh. főtanácsos is részt vettek. Itt nyugtázza a mediași egyházközség az alábbi adományokat: Chidea 300, București 500, Cornești 250, Sândulești 750, Suplac 165, Seuca 1000, Turda 1020, Târgu-Mureș 304, Bodaia 400, Șoimoșul-mic 245, Șimonești 300, Crăciunel 120, Chenuş 200, Ocland 400, Rareș 338, Odorheiu 300, Racoșul de jos 765, Ormeniș 1000, Aita-mare 1000, Baraolt 508 leu. A fenti adományokért a leghálásabb szízzel mondunk köszönetet úgy a lelkész, mint a gyűjtést végző afiainak, kiknél kérő szavunk nemcsak megértésre, de teljesítésre is talált. Reméljük, hogy a többi egyházközségek sem fognak megfélekedezni kérésünkről; minden adomány egy nagy és magasztos célt szolgál, mert 600 unitárius lelket ment meg a jövőnek. Teljesen vagyontalanul állunk s az építkezésből fennmaradt 200.000 lei tartozás hittestvéreink támogatása nélkül könnyen a pusztulásba visz. Istennek áldása legyen a megértő lelkeken, a nemes-szívű adakozókon.

Az egyházközség vezetősége.

ELTÁVOZOTT PAPOMHOZ . . .)*

*Amióta eltávoztál fölünk,
Szegény lett azóta a mi lelkünk.
Nincsen itten béke már, csak harag,
Hiába szól már nekünk a harang . . .*

*Te voltál az, aki meggyújtottad
Álvó hitünk, s lángra lobbantottad!
Te tudtad csak, ezt itten megtenni . . .
Miért kellett neked mégis menni . . .*

*Miért nem ültél tovább mi közöttünk?
Hiszen téged mindnyájan szerettünk!
Vagy tán vannak szegényebbek hitben?
Elhagyatottabbak, mint mi itten?*

*Ha így van: akkor megbocsájtunk.
S igérjük, hogy útidon járunk . . .
És ezután még erősebb hittel
Maradunk az „Egy igaz Istennel!“*

FERENCZY FERENC.

*) Komjászegi Géza jeleni bihori lelkészhez.

Dr. Hall Alfréd szózata.

A szabadelvű kereszténység és vallásos szabadság nemzetközi társulat elnöke, Dr. Hall Alfréd a következő Szózatot bocsátotta ki a „Nemzetközi vasárnap“ érdekében:

Kedves Barátaim! Mielőtt elküldeném evangéliumi szózatomat azokhoz az egyházakhoz és csoportokhoz, amelyek a mi egyesületünket alkotják, először a mi szellemi irányunk vezéreinek és munkásainak kívánok tudósítást küldeni.

Az 1936-ik év Nemzetközi Társulatunk munkájában és fejlődésében a csöndes, de igazi haladást jelentő förekvésnek volt az éve.

Az Arhemenben (Hollandia) tartott megbeszélés egybehozta a társulat legtevékenyebb tagjait. Ezen megbeszélésnek az volt a célja, hogy tisztázza a legközelebbi nyári oxfordi konferencia eszméit és alapelveit. A konferenciát testvéri érzés és életet adó lelkesedés jellemezte. A jelenlevők gondos megfontolása után egyhanguan megállapított evangéliumi szózatot küldhettünk az egyházaknak és csoportoknak, melyek a mi társaságunkba tartoznak.

Amerikában a Harward-egyetem ünnepén megjelentem. Ott igen sok kedves, megnyugtató tapasztalatot szereztem. Élénk az érdeklődés az európai események iránt.

Szíves üdvözetemet küldöm minden barátomnak, akik részt vettek a haladó hit és vallásos szabadság nagy munkájában. Az elmúlt évben még jobban meggyőződtem, hogy milyen nagy feladat áll előttünk, mert sok ellenséges erő áll azzal szemben, aminek megvalósítását mi kitűztük. Egyik ilyen erő: a teljhatalmu állam, amely tagadja az egyéni vallásosság jogát, a másik pedig az ősrégi teológia álláspontja.

A vallás és teologia birodalmában is kemény támadások érték a haladó kereszténységet. Nemcsak az ősrégi teológiai irány támadja, hanem az a bölcséleti irányzat is, amely az egyént teljesen alája akarja rendelni az államnak. Ez a támadás nem lep meg, mert a mi hitünk azt hirdeti, hogy az Istennek az emberi társadalmi életében fontos célja van és minden személyiségnek a jelentőségét kihangsúlyozza. Az ilyen hit a létet szellemi szempontból értékeli, ami ellenében áll a nemzetek materialista vezetőinek felfogásával. Ezért hozta az arnhemi konferencia a következő határozatot: „A világ jelen helyzetében a polgári és vallásos szabadságnak alapvető eszméit újra kell magyarázzuk a jelen idők szükségégeinek megfelelően, meg kell erősítsük az egyházak autonómiáját szellemi feladataikban és követelnünk kell a nemzetközi igazságosság alapelveinek érvényre jutását.“

Olyan helyzettel állunk szemben, amelyre csak kevés idővel ezelőtt senki sem gondolt mi közülünk. Egyfelől a teológiai dogmatizmus, másfelől a bölcséleti istentelenség jutott előtérbe s mindenik azt követeli magának, hogy ő fogja a nemzetek számára az üdvöt meghozni. Az „én“ és a vallás egymást kölcsönösen megtagadják. Minthogy mi az észszerű vallásosságnak vagyunk az őrizői, a jelen

világhelyzetben nagy a mi felelősségünk. Arra kell förekednünk, hogy a felelősség parancsának eleget tegyünk. Ne tévesszük szem elől a mi hitünknek megváltó hatalmát. A mi általános felfogásunk az embernek Istentől való teremtéséről, amely Jézus evangéliuma szerint abban áll, hogy minden ember Isten gyermeke, arra fogja vezérelni a nemzeteket, hogy a béke és embertestvériség eszméit valósítsák meg. Az emberről való nemesebb, méltóságosabb felfogás nemesebb állapotokat teremt mindenütt ezen a földön.

Folytassuk a világon az igazság keresését és szolgáljuk az Istent és az embert. Igyekezzünk mélyére hatolni hitünknek, legyünk áhítatosak, tiszteletteljesek az imádkozásban és életünk számára válasszuk ki a legmagasabb eszményeket.

.....

A Dávid Ferenc Egylet 1935. évi számadás részletező adatai*)

1. Az 1934. évről áthozott vagyon összege 118,484·50
 2. Az 1935. év bevételeinek összege . . . 71,671·—
- Együtt . . . 190,156·50

Az 1935. évi bevételek részletezése

1. Tagsági díjak 12,580·—
 2. Előfizetői díjak 10,409·—
 3. Alapítói díjak 2,675·—
 4. Kamatok 3,260·—
 5. Adományok 12,301·50
 6. Naptár és nyomtatványok . . . 23,558·—
 7. Estélyek 6,888·50
- Összesen . . . 71,671·— lei

Az évi kiadások részletei

1. Az U. K. és Z. M. kiadásai 51,495·—
 2. Az egylet története 11,556·50
 3. Tiszteletdíjak 6,180·—
 4. Ügykezelés és levelezés . . . 3,582·50
- Összesen . . . 72,815·— lei

Ezek alapján az 1936. évre átvitt

vagyon összege 117,342·50 lei volt.

Gálfi Lőrinc, pénztárnok.

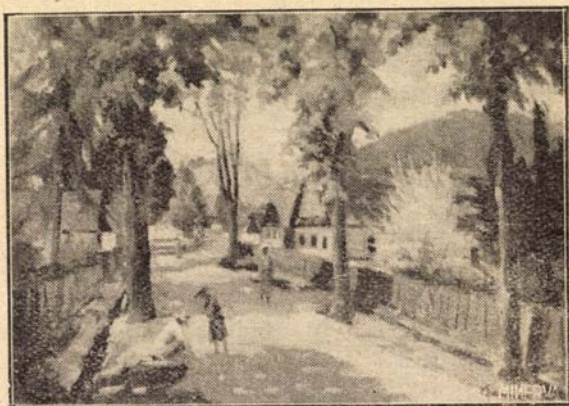
*) A titkári jelentés helyszüke miatt kimaradván, csak a pénztári adatokat közöljük.

IRODALOM ÉS // / MŰVÉSZET

Kovácsi Pál festőművész képkiallitása.

A karácsony tája új örömet jelentett a cluji közönségnek: Kovács Pál rajztanár és festőművésznek a Minerva r. t. épületében rendezett képkiallitásával. A jeles festőművész hetven gyönyörű szép alkotását mutatta be ezen a kiallitáson. Ez a kiallitás egy valódi művészlélek öntudatosságáról tesz tanubizonyosságot. Kovács Pál is Baia-Maren, a kiváló mester: Thorma Károly iskolájában találta meg azt a lehetőséget, hogy önmagára rátaláljon s képességei a magok teljességében jelenhessenek meg. Általában az egész képkiallitás egy derült, bizalomteljes léleknek igazi művészi megnyilatkozásai. A különböző tájképei, csendéletei, arcképei, elképzelései mind telve vannak biztató színekkel, erővel és finomsággal, amelyek va-

Tájkép Kovács Pál festőművész kiallitásából.

Csendélet Kovács Pál festőművész kiallitásából.

rázslatosan hatnak ránk. — E kiállítás megszemlélése után örömmel és büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy Kovács Pál művészete igazi értéket jelent s mi büszkén hivatkozunk rá, mint unitárius testvé-
rünkre.

.....

GYERMEKMOSOLY.

Ebben a sivár, gondfelhőzött létben,
Hol annyi vész dul — villámlik, dörög: —
Bekárpítózva az eget sötéten —
Mely jégfátyolt von a szívek között,
Pusztítva annyi szép testvéri-érzést
És annyi álmat megfagyaszt, lehüt:
Mily vigaszos, mily derűthintő látni
Vig gyermekarcon mosolyos-derűt, —

Melyet a gond még nem felhősített be,
S a szemek mélye kincses, tiszta tó,
Örömváró, gyanutlan, biztató, —
Csupa jót-hívés, simuló remény,
Szeretatkérés sugárzik belőle,
Holnappal nemtörődő könnyü bölcs
A gyermek, — kinek még nagy eseménye
A Ma lepkéje s az érő-gyümölcs.

Ember, te gondlehozta bus, szegény:
Nézd e derűs fényt — és te is nevéssél, —
Tedd a kezéd, a fáradt, munkatörtet
A kis kacsókbá, hogy vezessenek,
S állj meg velök a Meserengetegnél, —
Es, oszlanak a jéghegyek körülted!
— Órizd, vigyázd, hogy ne hervassza le
A friss mosolyt az édes gyermekarcról
Időelőtt a sors viharszele,
Mely ugysis minden létet végig sarcol.

Mert van-e gyermek siratnivalóbb,
Mint az, aki megértőt nem találhat, —
Ki idegen marad az otthonának
S részvétlen senyved, mint fióka-Jób?
Kit gonosz-kéztől ütleg, durva-szó ér,
S kit vig-kedv helyett titkon könnye
[fojt?...
Ó, van-e annál ridegszivűbb hóhér,
Ki elhervasztja a gyermekmosolyt?

KRÜZSELYI ERZSÉBET.

Unitárius Irodalmi Társasági közgyűlés.

Az Unitárius Irodalmi Társaság évi közgyűlését 1936. december 12-én tartotta. Dr. Ferenczy Géza elnök nyitotta meg az ülést. Ritkán hallottunk tartalmasabb megnyitót, melynek igazi értékét nem azok a szép szavak adták, melyekkel a nagyrebecsült elnök a letelt év tapasztalatairól, eredményéről beszámolt s a jövő irányelveit vázolta, hanem azon nemes cselekedete, hogy újabban megint 16.000 leit adományozott az „Unitárius Irodalmi Társaság” céljaira és pedig: 10.000 leit „Vándorgyűlés alap” címen, melynek célja a népi kultúra színvonalának emelése, 1000 leit adott történelmi egyházközségeink bármelyike történetének megírására, 1000 leit adományozott egy unitárius vonatkozású és tárgyú történelmi elbeszélés írására s végül 4000 leit egy unitárius tárgyú regény írására. Közgyűlés ezt lelkes éljenzéssel vette tudomásul s a nemesszívű adományozónak jegyzőkönyvileg fejezte ki hálás köszönetét.

Következett S. Nagy László fittkári jelentése s azután Vári Albert szerkesztő számolt be a „Keresztény Magvető” 1936 évi működéséről. Megtudjuk a jelentésből, hogy a jelzett folyóiratban az 1936-ik év folyamán megjelent 6 hittani, 18 történelmi, 2 nevelési, 10 egyházi életre vonatkozó dolgozat, 4 költemény, 19 könyvismertetés és több kisebb közlemény. A „Keresztény Magvető füzetei” című sorozatban megjelent S. Nagy László: „Az Unitárius Irodalmi Társaság története” és Kovács Imre: „Adatok a calnici unitárius egyházközség történetéhez”; az „Unitárius Irodalmi Társaság szakkönyvtára” c. sorozat is két kiváló művel gyarapodott, Fikker János: „Az Istenfogalom korunk tudományos gondolkozásában” és Dr. Gál Kelemen: „Kilyéni Ferencz József unitárius püspök és kora”. Hadházy Sándor pénztárnok jelentése szerint az Unitárius Irodalmi Társaságnak jelenleg van 282.224 lei vagyona van.

Sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés S. Nagy László fittkár lemondását s öt tiszteletbeli fittkári címmel tüntette ki, fittkárnak pedig egyhangulag Szentmártoni Kálmánt választotta meg, akit ez alkalomból Dr. Ferenczy Géza meleg szavakkal üdvözölt.

Pályázati hirdetés. Az Unitárius Irodalmi Társaság új pályázatot hirdet „Blandrata élete és egyházi működése” c. pályázatfelre a korábban közzétett feltételek mellett. A pályadíj Kahlfürst Imre nyomdatulajdonos ur adományából 2000.— azaz kétezer lej. Az idegen kézírással leírt és jeligével ellátott pályamunkák 1937. október 1-ig andandók be a Társaság elnökségéhez.

A Dávid Ferenc Egylet évi közgyűlése. November hó 13-án délután 5 órakor folyt le a következő műsorral. Énekelt a Teol. Akadémia énekkara Utó Lajos tanár vezetésével. Mélyen járó imát mondott Simén Dániel lupeni lelkész. Az egyházi élet komoly kérdéséről tartalmas megnyitó beszédet tartott Dr. Abrudbányay Ede elnök. Ehrenwerth Sárka pedig Reményik Sándornak „Dicsőség Istennek . . .“ című költeményét adta elő igazi mély átérzéssel és ellentárgyhatatlan hatással. Kovács Lajos braşovi esperes pedig „Gondolatok az unitarizmusról“ címen az unitarizmus eszme elmélyítéséről és a misziói számtalan más kérdéséről tárt elő életrevaló gondolatokat.

Az idei első kulturdélután a püspöki lakásban december hó 4-én volt, mely színvonalban, látogatottságban talán még magasabban állott, mint az elmúlt évek. E nemes, hangulatos lelket építő kulturdélutánon költeményeiből Ürmösi Károlyné olvasott fel, igazi mély hatást gyakorolva finom gondolataival a nagy hallgatóságra. P. Boros Irén a jeles énekművésznő Godard: Bereusse, Massauet: Elegiáját adta elő igazi elragadó művészi szabatossággal Lazar professzor celló és Utó Mária hozzáillő zongorakisérével. Diviacky Mária a kitűnő hegedű művésznő Utó Mária zongorakiséréte mellett Dvorak-Kreisler-től több darabot játszott el teljes sikerrel. Sz. Szappanyos Gabriella Csodabogarak címen tartott érdekes, szellemes felolvasást a sajtóhibák világából. Chopin: Scherzoját, Dohnányi: Rapsodiáját zongorán Tulogdy Sári játszotta kiváló művészettel, végül Mozart Sussanna áriáját S. Czeglédy Emma „Figaro házasságából“ énekelte Dr. Dóczy Zoltán zongorakiséréte mellett a többi számokhoz méltóan magas színvonalu művészettel. — Legközelebbi kulturdélután 1937 januárius 8-án (pénteken) délután fél 6 órakor lesz.

Karácsonyfaünnepély Clujon. Clujon a szünidő kiadása előtt a kollégiumi ifjuság műsoros ünnepélyben adott kifejezést karácsony-előtti hangulatának. A cserkészcsapat pedig éppen a Főtanácsi ünnepély alkalmával egy szépen sikerült ünnepély keretében nagy közönség előtt bizonyította be komolyságát, igazi nemes törekvését. A D. F. Nőegylet pedig szegény gyermekek számára rendezett karácsonyfa ünnepélyt s gondoskodott tekintélyes ajándékokról. Ez az ünnepély a Nőkészövetsége nagytermében folyt le megható programmal a nagy közönség előtt.

Az Egyetemes Lelkészkör dec. 12-én d. e. tartotta meg az Egyházi főtanáccsal kapcsolatos közgyűlését. Elnöki megnyitót Pál Dénes elnök mondott, imádkozott Vári Domokos. A főhatósági leiratokon s a vidéki jelentéseken kívül a pénztáros számadása s az Unitárius Szószék szerkesztőjének jelentése volt még a közgyűlés tárgya. Dr. Kiss Elek tanár az egyházi élet felfrissítése kérdéséve kapcsolatos tervet és javaslatokat terjesztett elé, melyek felölelték mindama kérdések megoldását, amelyekről függ egyházi életünknek teljes és alapos megújulása. Bálint Albert lelkész tartott a lelkeszi hivatást feltárgyoló felolvasást. A Lelkészkör működéséből kitűnt, hogy ez a szerve egyházi életünknek hivatása magaslatán áll.

Jelenvolt.

Rovatvezető: Ifj. Hadházy Sándor.

Kedves olvasóinknak és munkatársainknak szerencsés boldog újsztendőt kívánunk!

A nemzetközi unitárius vasárnap, midőn a világ összes unitáriusai az együvé tartozás szent érzésében adnak hálát az egy igaz Istennek, januárius hó 10-én lesz. A főtisztelendő Püspök ur erre vonatkozólag a szükséges intézkedést megtette, az egyházközségeknek az utasításokat megadta.

Lelkészi kinevezések illetve áthelyezések. A főt. Püspök ur Simén Dániel azelőtt fágárași lelkészt kinevezte Lupeni rendes lelkésznek, aki állását november hó 22-én el is foglalta; Szász Dénes lelkészjelöltet pedig kinevezte Firtuşuba rendes lelkésznek, aki állását december hó 20-án foglalta el; Lőrinczy Mihályt pedig kinevezte Fágáraşra segédlelkésznek. Ifju lelkésztestvéreinknek az új munkamezőn sok sikert, meglegedést és boldogságot kívánunk.

Uj doktor. Örömmel értesültünk, hogy Csiki Endrét, Csiki Albert odorheiköri felügyelő gondnok tehetséges fiát december hóban a Cluj egyetemen jogtudományi doktorrá avatták. A jeles ifjunak szívből gratulálunk.

Pálfi Márton irodalmi alapra eddig a következő adományok folytak be: Kovács Kálmán, Dr. Lukácsi József, Dr. Gál Kelemen, Dr. Ferencz József, Dr. Tauglicht Samu, Pálfi Sz. Mózes és neje Pálfi B. Anna 200—200 leit, Abrudbányai Ürmösi Jenő, Pálfi B. Samu, Bartha Miklós 100—100, Dr. Tóth György 500 leit. Felkérjük az elhunytak barátait és tanítványait, hogy az alaphoz — bármily csekély összeggel is — sziveskedjenek hozzájárulni.

Nyugalomba vonult lelkész. Kisgyörgy Imre hoghizi lelkész betegségére való hivatkozással 1937 január hó 1-ével nyugalomba vonult. Egy komoly, tehetséges lelkészársunk vonult vissza a munkatérrel, amelyen egyházunk számára egynegyedszázadon át kiváló odaadással és sikerrel dolgozott. Adja az Isten, hogy a nyugalombavonulása után még sokszor és sok évig találkozhatunk vele egyházi életünkben s egészsége térjen vissza minél előbb!

Pietroaşan a megüresedett lelkészi állásra pályázat van hirdetve januárius hó 10-iki határidővel.

Házasság és eljegyzés. Székely Anna és Szakács Odön december hó 27-én házasságot kötöttek s egyházunk áldásában részesültek. Az egyházi áldást Vári Albert teol. akad. dékán adta az ifju párra. Boldog, szerencsés hosszú életet kívánunk az ifju párnak. — 1936 évi december hó 24-én Barabás Margitka és Péterffi Gyula zenetanár, valamint Szabó Lidi és Kovács Jenő adóhivatali tisztviselő jegybe léptek. Az ifju szívek boldogságában mindnyájan osztozunk s tiszta szívből kívánjuk, hogy az eljegyzést minél hamarabb kövesse boldog házasság.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági díja 60 lei. A D. F. E. örökös alapítói díja 1000 lei. A rendes- és alapító-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési díj csak a Közlönyre jogosít. Kívánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s díjait rendezze.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába november 20-tól december 20-ig tagsági díjakat fizettek: Deák László Miercurea-Niraj 1933—1937-re, Gál Ernő Diciosánmartin, Özv. Bardócz Ferencné Turda 1935—1936-ra, Péter József Suplac, Gálffy Ferencné Firtány, Solymosi István Dumbrăveni, Komjátszegi Géza Bihoria, Zsigmond József Locodeni, Nagy József Ormeniș, Patakfalvy Zsigmond Cluj, Benczédi Domokos, Unitárius Egyházközség Avramești, Dr. Gyergyai Árpád, Dr. Jancsó Odönné, Dr. Kauntz Józsefné Cluj 1936-ra, Unitárius Egyházközség Târgu-Mureș 1933—1936-ra, István Lajos 1935-re, Pap Ferenc Chedea 1934—1937-re, Özv. Ekárt Andorné Cehetel 1933-ra, Bálint Odön Crăciunel 1936—1937-re, Unitárius Egyházközség Câmpia-Turzii 1934—1936-ra, Imre Pál Sânpaul 1934—1936-ra, Erdős Mihály, Dr. Borbély Béla Turda 1937-re, Dávid Ferenc Nőegylet Secueni 1935-re, Tóth Vilmos Avramești 1937-re, Ifj. Kovács Elek Cluj 1934—1935-re. — Előfizetői díjat fizettek: Kádár László Band, Német Jánosné Miheș, Ádám Sándor Septeriu, Egyed Dániel Ocland, Unitárius Egyházközség Dumbrăveni, Unitárius Egyházközség Mediaș, Fazakas Péter Secueni, Berey Ilona Roaua, Unitárius Nőszövetség Ionești, Becze Gergely Aiud 1936-ra, Özv. Becze Dénesné, Egyed Erzsébet Ocland, Gyárfás Lina Dumbrăveni, Márton András Nicoleni, Geréb Zsigmond I. G. Duca, Komjátszegi Lajos Valeni, Zsakó Lenke Cluj 1937-re, Unitárius Egyházközség Crăciunel 1936—1937-re, Dávid Ferenc Nőegylet Secueni 1935-re, Unitárius Egyházközség Ionești 1933—1936-ra, Kovács Mózes Rareș 1935—1936-ra, Unitárius Egyházközség Aiud 1935-re. — Alapítói díjban fizettek Özv. Vass Albertné Ocland 1000 lejt, Máthé Mózes Ocland 500 lejt és Szabó István Sânpaul 250 lejt.

Cluj, 1936 december hó 20-án.

Gálfi Lőrinc, pénztárnok.

Az „Unitárius Közlöny“ megjelenik havonta.

Szerkesztő: Benczédi Pál.

Tipografia „PALLAS“ könyvnyomda Cluj, Str. Vlahuța 3.